

MEDICINSKA VIROLOGIJA

Urednika

Prof. dr. Mario Poljak, dr. med.
Doc. dr. Miroslav Petrovec, dr. med.

Medicinski razgledi 2011

MEDICINSKA VIROLOGIJA

Urednika

Prof. dr. Mario Poljak, dr. med.

Doc. dr. Miroslav Petrovec, dr. med.

Uredniška ekipa Medicinskih razgledov

Petra Bavčar

Saša Ilovar

Sara Mugerli

Katja Stopar

Bogdan Vidmar

Klemen Žiberna

Ilustrator

Jure Triglav

Lektorja

Mateja Hočevar Gregorič

Matej Klemen

Stvarno kazalo

Saša Ilovar

Računalniški prelom

SYNCOMP d. o. o.

Tisk

TISKARNA PLEŠKO d. o. o.

Uredništvo Medicinskih razgledov

Glavni urednik

Bogdan Vidmar

Odgovorna urednica

Petra Bavčar

Tehnični urednici

Sara Mugerli, Nena Golob

Uredniški odbor

Alenka Biteznik, Ana Dovč, Jernej Drobež, Saša Ilovar, Kaja Jamšek, Grega Kragelj, Sandra Mlakar, Sara Mugerli, Maša Prelec, Tomaž Rus, Katja Stopar, Ana Šubic, Špela Tevžič, Črt Zavrnik, Sonja Žarkovič, Klemen Žiberna

Naslov uredništva

Medicinski razgledi, Korytkova 2, 1000 Ljubljana

Tel., faks: (01) 52 42 356

<http://www.medrazgl.si>

E-pošta: info@medrazgl.si

Copyright © Medicinski razgledi 2011

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali razširjanje posameznih delov ali celote te publikacije s katerimkoli sredstvom brez pisnega privoljenja založbe je prepovedano.

CIP – Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

578.7(075.8)

616.9(075.8)

MEDICINSKA virologija / urednika Mario Poljak, Miroslav Petrovec. – Ljubljana : Medicinski razgledi, 2011

ISBN 978-961-6260-18-3

1. Poljak, Mario

256037888

Predgovor

Medicinska virologija je razmeroma mlada, hitro razvijajoča se veda, ki preučuje viruse in virusne bolezni od navadnega prehlada do smrtonosnega aidsa. Medicinska virologija obravnava osnovne in posebne lastnosti za medicino pomembnih virusov, opisuje z virusi povzročene bolezni in predstavlja načine za njihovo prepoznavanje, zdravljenje, preprečevanje in nadzor.

Pričujoča knjiga je nastala na podlagi dolgoletnih praktičnih in teoretičnih izkušenj avtorjev predvsem z diagnostiko virusnih okužb. Opisuje in pojasnjuje zgradbo in razmnoževanje virusnih povzročiteljev bolezni, patogenozo in imunost, epidemiologijo, klinično sliko, sodobne diagnostične postopke za spoznavo virusnih okužb in podaja kratek pregled zdravljenja, preprečevanja ter nadzora virusnih okužb.

Knjiga je prvenstveno namenjena študentom Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani kot pomoč pri učenju medicinske mikrobiologije in imunologije, pa tudi infektologije, patologije in epidemiologije. Prepričani smo namreč, da brez podrobnega poznavanja virusov ni mogoče razumeti posameznih virusnih bolezni. V knjigi bodo našli veliko koristnih podatkov tudi zdravniki in drugi strokovnjaki, ki želijo obnoviti ali dopolniti svoje znanje o virusih in virusnih boleznih.

Zelo dolgo (verjetno predolgo) smo odlašali s pisanjem te knjige. Vzrokov za to je več, osnovni je dejstvo, da vodilni svetovni učbenik na področju medicinske mikrobiologije (Jawetz) že več kot polovico stoletja vsaka tri leta poskrbi tudi za zgoščen in posodobljen pregled snovi na področju medicinske virologije v obsegu, ki naj bi ga obvladal študent medicine. Knjige zagotovo še ne bi

bilo, če nekaj slovenskih avtorjev leta 2008 ne bi k pisanju učbenika »Medicinska mikrobiologija« v bosanskem jeziku povabila doc. dr. Selma Uzunović - Kamberović, dr. med., z Univerze v Zenici. Ob pripravi bosanskega učbenika se je tudi porodila ideja o pisanju slovenske medicinske virologije in posodobljena poglavja, pripravljena originalno za bosanski učbenik (poglavja 1, 2, 4–7, 17 in 21), so predstavljala dovolj trdno oporišče za začetek pisanja te knjige. Zato – hvala Selmi.

Zahvaljujemo se recenzentoma, prof. dr. Adriani Vince, dr. med., in prof. dr. Boštjanu Luzarju, dr. med., za strokovne nasvete in koristne predloge za izboljšave.

Posebna zahvala je namenjena študentom medicine iz uredništva Medicinskih razgledov, ki so prizadevno in skrbno sodelovali pri začetnih recenzijah in oblikovanju knjige. Jure Triglav je narisal večino originalnih shem in slik v tem učbeniku. Saša Ilovar, Petra Bavčar, Sara Mugerli in Katja Stopar so pregledale besedilo s študentskega zornega kota in s tehtnimi pripombami omogočile preneka- tero izboljšavo teksta, Bogdan Vidmar je poskrbel za brezhibno tehnično urejanje besedila in Klemen Žiberna za usklajevanje.

Upamo, da boste uživali v branju in s pridom uporabljali pridobljeno znanje.

Ljubljana, maj 2011

Urednika:
prof. dr. Mario Poljak, dr. med.
doc. dr. Miroslav Petrovec, dr. med.

Seznam avtorjev

1. Prof. dr. Tatjana Avšič - Županc, univ. dipl. biol.
Specialistka medicinske mikrobiologije, redna profesorica mikrobiologije in imunologije, vodja Laboratorija za diagnostiko zoonoz, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
2. Željka Bogovac, univ. dipl. mikr.
Nacionalni forenzični laboratorij, Ministrstvo za notranje zadeve, Ljubljana.
3. Luka Fajs, univ. dipl. mikr.
Mladi raziskovalec, Laboratorij za diagnostiko zoonoz, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
4. Mateja Jelen, univ. dipl. mikr.
Mlada raziskovalka, Laboratorij za molekularno mikrobiologijo in diagnostiko hepatitisov in aidsa, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
5. Asist. Samo Jeverica, dr. med.
Specialist klinične mikrobiologije, vodja Laboratorija za diagnostiko aerobnih in anerobnih infekcij, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
6. Asist. Monika Jevšnik, univ. dipl. mikr.
Laboratorij za diagnostiko virusnih infekcij, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
7. Dr. Boštjan J. Kocjan, univ. dipl. mikr.
Laboratorij za molekularno mikrobiologijo in diagnostiko hepatitisov in aidsa, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
8. Prof. dr. Srečko Koren, dr. med.
Specialist klinične mikrobiologije, redni profesor mikrobiologije in imunologije, predstojnik Inštituta za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
9. Anja Kovanda, univ. dipl. mikr.
Mlada raziskovalka, Laboratorij za molekularno mikrobiologijo in diagnostiko hepatitisov in aidsa, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
10. Polona Maver, dr. med.
Specializantka klinične mikrobiologije, Laboratorij za molekularno mikrobiologijo in diagnostiko hepatitisov in aidsa, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
11. Dr. Karmen Meško Meglič, dr. med.
Laboratorij za klinično imunologijo in molekularno genetiko, Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, Golnik.
12. Doc. dr. Miroslav Petrovec, dr. med.
Specialist klinične mikrobiologije, docent mikrobiologije in imunologije, vodja Laboratorija za diagnostiko virusnih infekcij, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
13. Prof. dr. Mario Poljak, dr. med.
Specialist klinične mikrobiologije, redni profesor mikrobiologije in imunologije, vodja Laboratorija za molekularno mikrobiologijo in diagnostiko hepatitisov in aidsa, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
14. Asist. str. svet. dr. Mateja Poljšak Prijatelj, univ. dipl. biol.
Vodja Laboratorija za elektronsko mikroskopijo in diagnostiko gastroenteritičnih virusov, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
15. Dr. Ana Saksida, univ. dipl. mikr.
Laboratorij za diagnostiko zoonoz, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
16. Izr. prof. dr. Katja Seme, dr. med.
Specialistka klinične mikrobiologije, izredna profesorica mikrobiologije in imunologije, vodja Laboratorija za bakteriološko diagnostiko respiratornih infekcij, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
17. Znan. sod. dr. Andrej Steyer, univ. dipl. mikr.
Laboratorij za elektronsko mikroskopijo in diagnostiko gastroenteritičnih virusov, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
18. Tina Uršič, univ. dipl. mikr.
Mlada raziskovalka, Laboratorij za diagnostiko virusnih infekcij, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
19. Dr. Janet Zimšek Mijovski, univ. dipl. mikr.
Laboratorij za elektronsko mikroskopijo in diagnostiko gastroenteritičnih virusov, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani.

Kazalo

UVODNIK	III	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	25
SEZNAM AVTORJEV	V	OKUŽBE Z VIRUSOM CITOMEGALIJE V SLOVENIJI	25
KAZALO	VI	Humani herpesvirus 6 in humani herpesvirus 7	25
		PATOGENEZA IN IMUNOST	25
		EPIDEMIOLOGIJA	25
		KLINIČNA SLIKA	25
		MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	26
		ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	26
		Virus Epstein-Barr	26
		PATOGENEZA IN IMUNOST	26
		EPIDEMIOLOGIJA	27
		KLINIČNA SLIKA	27
		MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	27
		ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	28
		Humani herpesvirus 8	28
		PATOGENEZA IN IMUNOST	28
		EPIDEMIOLOGIJA	28
		KLINIČNA SLIKA	28
		MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	28
		ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	28
		Opičji herpesvirus B	29
		POVZETEK	29
		VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	30
		Poglavje 4. Poksvirusi	31
		UVOD	31
		ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	31
		PATOGENEZA IN IMUNOST	33
		EPIDEMIOLOGIJA	33
		KLINIČNA SLIKA	34
		MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	35
		ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	35
		OKUŽBE Z DRUGIMI ORTOPOKSVIRUSI	36
		OKUŽBE S POKSVIRUSI V SLOVENIJI	38
		POVZETEK	38
		VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	39
		Poglavje 5. Papilomavirusi	41
		UVOD	41
		ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	42
		PATOGENEZA IN IMUNOST	44
		EPIDEMIOLOGIJA	50
		KLINIČNA SLIKA	51
		MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	54
		ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	57
		OKUŽBE S HUMANIMI PAPILOMA VIRUSI V SLOVENIJI	58
		POVZETEK	59
		VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	60
		Poglavje 6. Poliomavirusi	61
		UVOD	61
		ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	64
Poglavje 1. Parvovirusi	1		
UVOD	1		
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	2		
PATOGENEZA IN IMUNOST	4		
EPIDEMIOLOGIJA	5		
KLINIČNA SLIKA	5		
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	6		
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	7		
OKUŽBE S PARVOVIRUSI V SLOVENIJI	7		
POVZETEK	8		
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	8		
Poglavje 2. Adenovirusi	9		
UVOD	9		
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	9		
PATOGENEZA IN IMUNOST	10		
EPIDEMIOLOGIJA	10		
KLINIČNA SLIKA	10		
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	12		
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	13		
OKUŽBE Z ADENOVIRUSI V SLOVENIJI	13		
POVZETEK	14		
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	14		
Poglavje 3. Herpesvirusi	15		
UVOD	15		
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	16		
Virus herpesa simpleksa 1 in virus herpesa simpleksa 2	16		
PATOGENEZA IN IMUNOST	17		
EPIDEMIOLOGIJA	17		
KLINIČNA SLIKA	18		
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	19		
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	20		
OKUŽBE Z VIRUSI HERPESA SIMPLEKSA 1 IN 2 V SLOVENIJI	20		
Virus varičele zostra	20		
PATOGENEZA IN IMUNOST	20		
EPIDEMIOLOGIJA	21		
KLINIČNA SLIKA	21		
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	22		
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	22		
OKUŽBE Z VIRUSOM VARIČELE ZOISTRA V SLOVENIJI	23		
Virus citomegalije	23		
PATOGENEZA IN IMUNOST	23		
EPIDEMIOLOGIJA	23		
KLINIČNA SLIKA	23		
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	24		

PATOGENEZA IN IMUNOST	66
EPIDEMIOLOGIJA	68
KLINIČNA SLIKA	69
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	70
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	72
OKUŽBE S HUMANIMI PAPILOMA VIRUSI V SLOVENIJI	72
POVZETEK	73
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	74

Poglavje 7. Virus hepatitis A .....

UVOD	75
Virus hepatitis A	75
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	76
PATOGENEZA IN IMUNOST	77
EPIDEMIOLOGIJA	78
KLINIČNA SLIKA	78
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	78
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	79
OKUŽBE Z VIRUSOM HEPATITISA A V SLOVENIJI	79
Virus hepatitis E	80
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	80
PATOGENEZA IN IMUNOST	80
EPIDEMIOLOGIJA	81
KLINIČNA SLIKA	81
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	82
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	83
OKUŽBE Z VIRUSOM HEPATITISA E V SLOVENIJI	83
Virus hepatitis B	84
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	84
PATOGENEZA IN IMUNOST	87
EPIDEMIOLOGIJA	89
KLINIČNA SLIKA	90
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	91
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	94
OKUŽBE Z VIRUSOM HEPATITISA B V SLOVENIJI	96
Virus hepatitis D	96
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	96
PATOGENEZA IN IMUNOST	97
EPIDEMIOLOGIJA	97
KLINIČNA SLIKA	97
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	98
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	99
OKUŽBE Z VIRUSOM HEPATITISA D V SLOVENIJI	99
Virus hepatitis C	99
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	99
PATOGENEZA IN IMUNOST	100
EPIDEMIOLOGIJA	101
KLINIČNA SLIKA	101
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	103
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	104
OKUŽBE Z VIRUSOM HEPATITISA C V SLOVENIJI	105
Virusi hepatitis ne-A, ne-E	106
POVZETEK	107
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	109

Poglavje 8. Pikornavirusi .....

UVOD	111
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	113

Rod Enterovirus	114
PATOGENEZA IN IMUNOST	114
EPIDEMIOLOGIJA	116
KLINIČNA SLIKA	116
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	119
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	120
Rod Kobuvirus	120
Rod Parechovirus	121
Rod Aftovirus	121
OKUŽBE S PIKORNAVIRUSI V SLOVENIJI	122
POVZETEK	123
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	124

Poglavje 9. Ortomiksovirusi .....

UVOD	125
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	125
PATOGENEZA IN IMUNOST	128
EPIDEMIOLOGIJA	128
KLINIČNA SLIKA	131
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	132
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	133
OKUŽBE Z VIRUSI INFLUENCE V SLOVENIJI	135
POVZETEK	135
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	136

Poglavje 10. Paramiksovirusi .....

UVOD	137
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	137
Virus ošpic	139
PATOGENEZA IN IMUNOST	139
EPIDEMIOLOGIJA	139
KLINIČNA SLIKA	139
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	140
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	141
Mumps	141
PATOGENEZA IN IMUNOST	141
EPIDEMIOLOGIJA	141
KLINIČNA SLIKA	141
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	142
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	142
Virusi parainfluenca 1, 2, 3, 4	142
PATOGENEZA IN IMUNOST	142
EPIDEMIOLOGIJA	143
KLINIČNA SLIKA	143
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	143
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	143
Respiratorni sincicijski virus	143
PATOGENEZA IN IMUNOST	144
EPIDEMIOLOGIJA	144
KLINIČNA SLIKA	144
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	145
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	145
Človeški metapneumovirus	146
PATOGENEZA IN IMUNOST	146
EPIDEMIOLOGIJA	146
KLINIČNA SLIKA	146
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	146
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	146

Virusa Hendra in Nipah	146	Rod Orthobunyavirus	171
PATOGENEZA IN IMUNOST	147	PATOGENEZA IN IMUNOST	171
EPIDEMIOLOGIJA	147	EPIDEMIOLOGIJA	171
KLINIČNA SLIKA	147	KLINIČNA SLIKA	172
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	147	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	172
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	147	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	172
OKUŽBE S PARAMIKSOVIRUSI V SLOVENIJI	147	Rod Hantavirus	172
POVZETEK	149	PATOGENEZA IN IMUNOST	173
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	150	EPIDEMIOLOGIJA	173
Poglavje 11. Flavivirusi	151	KLINIČNA SLIKA	174
UVOD	151	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	175
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	151	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	175
Virus denga	152	OKUŽBE S HANTAVIRUSI V SLOVENIJI	175
PATOGENEZA IN IMUNOST	153	Rod Phlebovirus	175
EPIDEMIOLOGIJA	154	PATOGENEZA IN IMUNOST	176
KLINIČNA SLIKA	154	EPIDEMIOLOGIJA	176
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	155	KLINIČNA SLIKA	177
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	155	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	177
OKUŽBE Z VIRUSI DENGA V SLOVENIJI	155	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	177
Virus rumene mrzlice	155	OKUŽBE S FLEBOVIRUSI V SLOVENIJI	178
PATOGENEZA IN IMUNOST	156	Rod Nairovirus	178
EPIDEMIOLOGIJA	156	PATOGENEZA IN IMUNOST	178
KLINIČNA SLIKA	156	EPIDEMIOLOGIJA	178
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	157	KLINIČNA SLIKA	179
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	157	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	179
Virus japonskega encefalitisa	158	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	180
PATOGENEZA IN IMUNOST	158	Rod Tosopovirus	180
EPIDEMIOLOGIJA	158	POVZETEK	180
KLINIČNA SLIKA	158	VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	181
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	159	Poglavje 13. Togavirusi	183
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	159	UVOD	183
Virus encefalitisa St. Louis	159	ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	183
PATOGENEZA IN IMUNOST	159	Rod Alphavirus	185
EPIDEMIOLOGIJA	160	PATOGENEZA IN IMUNOST	186
KLINIČNA SLIKA	160	EPIDEMIOLOGIJA	186
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	160	KLINIČNA SLIKA	187
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	160	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	188
Virus Zahodnega Nila	161	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	188
PATOGENEZA IN IMUNOST	161	OKUŽBE Z ALFAVIRUSI V SLOVENIJI	188
EPIDEMIOLOGIJA	161	Rod Rubivirus	188
KLINIČNA SLIKA	161	PATOGENEZA IN IMUNOST	188
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	162	EPIDEMIOLOGIJA	189
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	162	KLINIČNA SLIKA	189
OKUŽBE Z VIRUSI ZAHODNEGA NILA V SLOVENIJI ..	162	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	190
Virus klopnega meningoencefalitisa	162	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	191
PATOGENEZA IN IMUNOST	163	OKUŽBE Z RUBIVIRUSI V SLOVENIJI	191
EPIDEMIOLOGIJA	163	POVZETEK	191
KLINIČNA SLIKA	164	VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	192
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	164	Poglavje 14. Arenavirusi	193
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	165	UVOD	193
OKUŽBE Z VIRUSI KLOPNEGA		ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	194
MENINGOENCEFALITISA V SLOVENIJI	165	PATOGENEZA IN IMUNOST	195
POVZETEK	166	EPIDEMIOLOGIJA	195
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	167	KLINIČNA SLIKA	196
Poglavje 12. Bunjavirusi	169	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	197
UVOD	169	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB ..	197
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	169		

OKUŽBE Z ARENAVIRUSI V SLOVENIJI	198	PATOGENEZA IN IMUNOST	255
POVZETEK	198	EPIDEMIOLOGIJA	256
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	199	KLINIČNA SLIKA	257
Poglavje 15. Filovirusi	201	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	257
UVOD	201	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	258
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	201	OKUŽBE S KALICIVIRUSI V SLOVENIJI	258
PATOGENEZA IN IMUNOST	203	POVZETEK	259
EPIDEMIOLOGIJA	204	VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	260
KLINIČNA SLIKA	204	Poglavje 19. Astrovirusi	261
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	205	UVOD	261
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	206	ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	262
OKUŽBE Z FILOVIRUSI V SLOVENIJI	206	PATOGENEZA IN IMUNOST	263
POVZETEK	207	EPIDEMIOLOGIJA	263
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	207	KLINIČNA SLIKA	263
Poglavje 16. Reovirusi	209	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	264
UVOD	209	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	264
Rod Rotavirus	210	OKUŽBE Z ASTROVIRUSI V SLOVENIJI	264
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	210	POVZETEK	265
PATOGENEZA IN IMUNOST		VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	266
EPIDEMIOLOGIJA	214	Poglavje 20. Koronavirusi	267
KLINIČNA SLIKA	214	UVOD	267
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	215	ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	268
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	216	PATOGENEZA IN IMUNOST	270
OKUŽBE Z ROTAVIRUSI V SLOVENIJI	216	EPIDEMIOLOGIJA	270
Rod Orthoreovirus	216	KLINIČNA SLIKA	270
Rod Orbivirus	217	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	271
Rod Coltivirus	217	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	271
POVZETEK	218	OKUŽBE Z KORONAVIRUSI V SLOVENIJI	272
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	218	POVZETEK	272
Poglavje 17. Retrovirusi	219	VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	273
UVOD	219	Poglavje 21. Rabdovirusi	275
Človeški virus imunske pomanjkljivosti	221	UVOD	275
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	221	ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	275
PATOGENEZA IN IMUNOST	228	PATOGENEZA IN IMUNOST	276
EPIDEMIOLOGIJA	233	EPIDEMIOLOGIJA	277
KLINIČNA SLIKA	234	KLINIČNA SLIKA	277
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	235	MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	278
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	238	ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	279
Človeški T-celični limfotropni virus	240	OKUŽBE Z RABDOVIRUSI V SLOVENIJI	280
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	241	POVZETEK	280
PATOGENEZA IN IMUNOST	243	VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	281
EPIDEMIOLOGIJA	244	Poglavje 22. Mimivirusi in drugi gigantski virusi	283
KLINIČNA SLIKA	245	UVOD	283
MIKROBIOLOŠKA DIAGNOSTIKA	246	Mimivirusi	283
ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN NADZOR OKUŽB	247	Drugi gigantski virusi	284
MuLV-soroden ksenotropni virus	247	POVZETEK	285
OKUŽBE Z RETROVIRUSI V SLOVENIJI	248	VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	285
POVZETEK	249	Poglavje 22. Mimivirusi in drugi gigantski virusi	283
VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	250	UVOD	283
Poglavje 18. Kalicivirusi	251	Mimivirusi	283
UVOD	251	Drugi gigantski virusi	284
ZGRADBA IN POMNOŽEVANJE	253	POVZETEK	285
		VIRI ZA DODATNI ŠTUDIJ	285
		AVTORSTVO SLIK	287
		STVARNO KAZALO	293
		RAZLAGA KRATIC	301

